

Obsah

Předmluva	9
Úvod	10
1 Anatomie a fyziologie kůže	11
1.1 Funkce kůže	11
1.2 Stavba kůže	12
1.2.1 Pokožka	12
1.2.2 Škára	13
1.2.3 Podkoží	13
1.2.4 Kožní deriváty	13
1.3 Barva lidské kůže	14
2 Kožní rána	16
2.1 Třídění a typy ran	16
2.2 Etiologie ran	17
2.3 Akutní rány	18
2.4 Chronické rány	18
2.5 Prevence vzniku chronické rány	20
3 Hodnocení pacienta s chronickou ránou	21
3.1 Dokumentace nehojící se rány	23
4 Hojení ran	24
4.1 Historie hojení ran	24
4.2 Moderní léčba – vlhké hojení ran	25
4.3 Faktory hojení ran	26
4.4 Fáze hojení ran	26
4.5 Fáze hojení ran – obecně	27
4.5.1 Fáze hojení ran – akutní rány	28
4.5.2 Fáze hojení ran – chronické rány	29
4.6 Význam exsudátu	29
4.7 Typy léčby ran	32
4.7.1 Klasická terapie	32
4.7.2 Vlhká terapie	33
4.7.3 HydroTerapie	34
4.7.4 Kompresivní terapie	34
4.7.5 Podtlaková terapie	35
4.7.6 Débridement	36
4.7.7 Moderní technologie k podpoře hojení ran	43
4.8 Podmínky správného postupu při převazech	45
4.9 Příprava spodiny rány	47
4.9.1 Příprava spodiny rány podle modelu TIME	47
4.9.2 Bakteriální biofilm	48
4.10 Infekce v ráně	51
4.10.1 Přítomnost bakterií v ráně	52

4.10.2	Klinické projevy infekce v ráně	53
4.10.3	Léčba infikované rány	54
4.11	Léčebné algoritmy – doporučené postupy	55
4.11.1	Kontinuum hojení rány	57
4.11.2	Rána nekrotická	58
4.11.3	Rána povleklá	59
4.11.4	Rána infikovaná	59
4.11.5	Rána granulující	60
4.11.6	Rána epitelizující	60
5	Obvazový a krycí materiál	63
5.1	Terapeutická krytí na rány	63
5.1.1	Gázová krytí	65
5.1.2	Hydrogelová krytí	66
5.1.3	Antiseptická krytí	68
5.1.4	Algináty	70
5.1.5	Hydrokoloidy	71
5.1.6	Hydropolymerová a polyuretanová pěnová krytí	75
5.1.7	Neadherentní obvazy	79
5.1.8	Filmová krytí	82
5.1.9	Hydroaktivní krytí a alginogely	85
5.1.10	Absorpční krytí	86
5.1.11	Polyakrylátová okluzivní krytí	87
5.1.12	Bioaktivní krytí	88
5.1.13	Biokeramická krytí	90
5.1.14	Krytí do kavit	91
5.1.15	Krytí na hypertrofické jizvy	92
5.1.16	Prostředky na rány obsahující hyaluronovou kyselinu	93
5.2	Kam a který materiál použít	94
6	Oplachové roztoky, roztoky do ran	98
6.1	Roztoky vhodné pro aplikaci do rány	98
6.2	Oplachové prostředky s antimikrobiálním účinkem	98
6.3	Roztoky méně vhodné	100
6.4	Roztoky nevhodné pro aplikaci do rány	101
7	Krémy, masti a čisticí prostředky na kůži	102
8	Chronické rány obecně	103
8.1	Bércové vředy	103
8.1.1	Bércové ulcerace při chronické žilní nedostatečnosti	104
8.1.2	Arteriální bércové ulcerace	105
8.2	Diabetická noha	105
8.3	Nádory s vředovitým rozpadem – maligní rány	107
8.4	Komplikovaně se hojící operační rány	108
8.5	Proleženiny – dekubity	110
9	Dekubity	112
9.1	Definice dekubitů	112

9.1.1	Definice podle ÚZIS, NCO NZO, ČSLR, ČAS, POUZP, AVVNZP, SVVS	112
9.1.2	Definice podle EPUAP	113
9.1.3	Definice podle NPUAP/NPIAP	113
9.1.4	Další společnosti zabývající se léčbou tlakových ran	113
9.2	Etiopatogeneze dekubitů	114
9.3	Klasifikační systémy dekubitů	115
9.3.1	Historie klasifikace dekubitů	115
9.3.2	Klasifikace podle Torrance	115
9.3.3	Seilerova klasifikace	116
9.3.4	Klasifikace podle Daniela	116
9.3.5	Klasifikace podle Válka	116
9.3.6	Mezinárodní klasifikační systém podle EPUAP, NPUAP a PPPIA	117
9.4	Stupně dekubitů	118
9.4.1	První stupeň	118
9.4.2	Druhý stupeň	119
9.4.3	Třetí stupeň	120
9.4.4	Čtvrtý stupeň	121
9.4.5	Neklasifikovatelný dekubitus podle NPUAP, EPUAP	122
9.4.6	Suspektní hluboké postižení tkání podle NPUAP, EPUAP, PPPIA	122
9.4.7	Zvláštní druhy dekubitů	122
9.5	Přehled používaných hodnoticích škál	126
9.5.1	Škála podle Bradenové	126
9.5.2	Škála podle Waterlowové	128
9.5.3	Škála podle Nortonové	130
9.5.4	Škála podle Knolla	131
9.5.5	Srovnání hodnoticích škál	131
9.6	Predilekční místa pro vznik dekubitů	132
9.7	Rizikové faktory pro vznik dekubitů	134
9.8	Dekubitus a infekce	136
9.9	Prevence vzniku dekubitů	137
9.9.1	Hodnocení rizika vzniku dekubitů	140
9.9.2	Vyhodnocení rizika vzniku dekubitů	141
9.9.3	Polohování	143
9.9.4	Obtížné vyprazdňování stolice – zácpa	147
9.10	Léčba dekubitů	148
10	Inkontinenční dermatitida a dekubitus	151
11	Výživa nemocných	153
11.1	Nutriční monitorování (analýza stavu výživy)	153
11.2	Standardní složky výživy	154
11.3	Speciální výživa – nutriční doplňky	155
11.4	Specifika výživy u starších osob	156
11.5	Úprava výživy při dalších zdravotních komplikacích	157

12	Vzdělávací aktivity sester v hojení ran	158
12.1	Edukační proces v ošetřovatelství	158
13	Portál dekubitů MZ ČR	160
14	Resortní bezpečnostní cíle	162
15	Interní audit a indikátory kvality	166
15.1	Interní nebo externí audit	166
15.1.1	Interní audit	166
15.1.2	Externí audit	167
15.1.3	Kontrolní kritéria auditu	167
15.2	Indikátory kvality	170
Závěr		171
Seznam zkratk		172
Literatura		173
Rejstřík		177